

1.

Vul in met de woorden uit de tabel. Pas op: er zijn 5 woorden te veel. Schrijf uw oplossingen over op het blauwe antwoordblad.

EEN WERVELWIND MET EEN NAAM

Ieder jaar razen er rond deze tijd orkanen langs de kust van Noord-Amerika. Ze hebben _____(1) namen zoals Charley, Frances of Ivan, maar ze zijn _____(2). Waar komen die wervelwinden vandaan en hoe komen ze aan die namen?

De meeste bewoners langs de kust van Noord-Amerika hebben wel vaker een superstorm _____(3). Ze weten precies wat ze moeten _____(4). Ze timmeren hun huizen dicht en blijven de hele dag binnen. Sommige steden hebben zelfs speciale orkaankelders, waarin mensen kunnen schuilen. Toch kost zo'n orkaan bijna altijd _____(5). Vooral door _____(6) bomen en instortende huizen. En het blijft meestal niet bij één orkaan. De mensen _____(7) de noordkust van Amerika hebben namelijk de pech dat ze dicht _____(8) de Caribische zee wonen. _____(9) dat gedeelte van de Atlantische Oceaan ontstaan van mei _____(10) oktober regelmatig orkanen.

Als de wind snelheden _____(11) 117 kilometer per uur bereikt, heb je te _____(12) met een orkaan. De _____(13) wervelwinden kunnen windvlagen van meer dan 250 kilometer per uur veroorzaken. _____(14) gesproken zwakt een wervelwind gelukkig _____(15) af als 'ie boven land komt te liggen. Hij verliest dan zijn brandstof, want er is _____(16) het land niet zo veel water dat kan verdampen.

Vandaar dat weerdeskundigen de bewegingen van de stormgebieden op zee heel nauwkeurig in de gaten houden. Dan kunnen de inwoners van kuststreken op tijd _____(17) worden voor orkanen die in aantocht zijn. Om de _____(18) wervelwinden niet door elkaar te halen, geven ze elke orkaan een naam. De _____(19) van het jaar krijgt een naam met een A als beginletter, de tweede een B, enzovoort. Er bestaat namelijk voor ieder jaar een lijst met vaste namen voor de wervelwinden. _____(20) de zes jaar beginnen de weerdeskundigen opnieuw met die lijsten.

A	aan	F	heftigste	K	meegenomen	P	omvallende	U	snel
B	bij	G	in	L	mensenlevens	Q	onschuldige	V	tot
C	doen	H	levensgevaarlijk	M	normaal	R	op	W	van
D	eerste	I	maken	N	normaalste	S	opnieuw	X	verschillende
E	gewaarschuwd	J	meegemaakt	O	om	T	opvallende	Y	zo

Lees de volgende korte teksten en markeer op het blauwe antwoordblad het juiste antwoord (A, B of C). Er is altijd maar één juist antwoord.

KORTE BERICHTEN

365 Dagen wintersport

In het Limburgse plaatsje Landgraaf is 's werelds grootste overdekte wintersportdorp gerealiseerd. Al valt er in Nederland weinig sneeuw en zijn (1)_____ hoge bergen (2)_____, kunnen wintersportliefhebbers hier het (3)_____ jaar skiën en snowboarden. In de (4)_____ lucht aan wintersport doen is in Nederland vanwege het klimaat vrijwel onmogelijk. Dat kan wel onder meer in het Zuid-Hollandse Zoetermeer en in het Limburgse Landgraaf, waar (5)_____ twee overdekte 'wintersportdorpen' bevinden. De pistes worden voorzien (6)_____ echte sneeuw. Wetenschappers (7)_____ hiervoor een soort kanon (8)_____ water wordt verneveld. Sinds oktober 2003 (9)_____ SnowWorld Landgraaf over 's werelds eerste indoor wedstrijd skipiste. Op deze piste, die een (10)_____ heeft van 520 meter, is inmiddels een indoor World Cup-wedstrijd snowboarden in de discipline 'parallel slalom' gehouden. Ski- en snowboard teams uit Oostenrijk en Italië hebben de faciliteiten in Landgraaf en Zoetermeer gebruikt voor trainingen, (11)_____ de conditie van de sneeuw in eigen land te slecht was.

1	A	er geen	B	er	C	geen
2	A	ofschoon	B	toch	C	hoewel
3	A	gehele	B	gans	C	totale
4	A	geopen	B	open	C	geopend
5	A	wij	B	het	C	zich
6	A	met	B	van	C	door
7	A	ontwikkelen	B	ingewikkeld	C	ontwikkelden
8	A	waarmee	B	met wat	C	daarmee
9	A	geschikt	B	bestaat	C	beschikt
10	A	lengte	B	lange	C	langst
11	A	omdat	B	want	C	waardoor

De wereld volgens de Bosatlas

Vrijwel iedere Nederlander leerde zijn topografie uit *De Grote Bosatlas*. De schoolatlas is een groot (12)_____:in 2003 is het driemiljoenste exemplaar verkocht.*De Grote Bosatlas* ontleent zijn naam (13)_____ Pieter Roelof Bos. Meester Bos was in de negentiende (14)_____ leraar aardrijkskunde aan de Rijks Hoogere Burgerschool, een middelbare school in Groningen. Hij vond dat hij niet over goed materiaal voor zijn les (15)_____ en stelde daarom (16)_____ een atlas samen. Sinds 1877, het jaar (17)_____ de eerste editie uitkwam, zijn er 52 drukken (18)_____ en zijn er (19)_____ drie miljoen exemplaren verkocht. Door de (20)_____ drukken van de atlas met elkaar te vergelijken, is goed te zien hoe ingrijpend de wereld is veranderd. Dat (21)_____ ook uit de speciale, in 2003 uitgegeven editie van de atlas *De Wereld volgens De Bosatlas 1877-heden*.

12	A	vervolg	B	succes	C	inbreng
13	A	van	B	op	C	aan
14	A	eeuw	B	jaarhonderd	C	decennium
15	A	beschikte	B	geschikt	C	beschikt
16	A	zelden	B	zelf	C	zelfs
17	A	als	B	in welk	C	waarin
18	A	verschenen	B	verschijnen	C	verscheen
19	A	meer als	B	meer dan	C	veel als
20	A	opeenvolgend	B	opeenvolgende	C	opgevolgd
21	A	lijkt	B	schijnt	C	blijkt

Rotonde

Met één of meer rijbanen, met of (22)_____ stoplichten of fietsstroken: steeds (23)_____ verschijnen er rotondes in het Nederlandse wegennetwerk. Ze vergemakkelijken de doorstroming van het verkeer. Op veel (24)_____ kruispunten bij grote (25)_____ maar ook in dorpen en landelijk gebied vormen ze een herkenbaar knooppunt van wegen. (26)_____ vaker wordt de ruimte in het (27)_____ van de rotonde (28)_____ een creatieve manier ingericht met kunstobjecten. Ze maken rotondes beter zichtbaar, (29)_____ de verkeersveiligheid bevordert. (30)_____ vormt deze rotondekunst een duidelijk aanknopingspunt in de routebeschrijving van mensen die de omgeving niet kennen.

22	A	behalve	B	zonder	C	buiten
23	A	vaker	B	vroeger	C	eerder
24	A	belangrijke	B	belangrijkste	C	belangwekkende
25	A	steeds	B	steden,	C	stads,
26	A	Steden	B	Immers	C	Steeds
27	A	middel	B	rand	C	midden
28	A	bij	B	voor	C	op
29	A	wat	B	dat	C	die
30	A	Onderaan	B	Nog	C	Bovendien

1.

Hier volgen 5 korte teksten en 10 titels. Vind de vijf titels die het best bij de teksten passen, en schrijf uw antwoorden over op het groene antwoordblad.

1.

De NS willen de huidige dienstregeling vervangen door een metro-achtig systeem. Nooit meer een aansluiting missen. Nooit meer een half uur of langer rondlummelen op een koud en winderig perron. Misschien wordt die droom in de toekomst werkelijkheid. De Nederlandse Spoorwegen (NS) en het ministerie van Verkeer en Waterstaat zijn gekomen met een plan om de dienstregeling af te schaffen, en in plaats daarvan elke tien minuten — en op intercity-stations nog vaker — een trein te laten stoppen. Een prima plan. Om van het openbaar vervoer een serieus alternatief voor de auto te maken, is dringend een metro-achtig systeem nodig, vooral in de meest verstedelijkte gebieden.

2.

De Nederlandse Spoorwegen willen het aantal geweldsdelicten in de trein binnen drie jaar halveren. Dat heeft NS-topman Veenman gezegd. De spoorwegen gaan vooral zwartrijders aanpakken; die relatief kleine groep reizigers zorgt voor tweederde van alle gevallen van agressie in de trein. De komende jaren gaat de NS onder meer speciale controleteams inzetten. Verder worden honderden extra camera's geplaatst op de perrons.

3.

Er zijn nog steeds grote problemen op het spoor. Veel treinen vallen uit, nog meer treinen komen te laat. Weliswaar bestaat de indruk dat het ingezette herstelplan leidt tot een lichte verbetering. Maar het gaat veel te langzaam. Een samenspel van partijen is belangrijk, want alles heeft met elkaar te maken, zo constateert ROVER in de rapportage "Crisis op het spoor", die op 15 mei wordt gepresenteerd tijdens een minisymposium in Gouda. Dit symposium is voor publiek toegankelijk: immers, de discussie tussen reizigers en de spoorsector is van groot belang.

4.

Afgelopen winter is bijna 5 procent van de treinen van de Nederlandse Spoorwegen uitgevallen. Dat blijkt uit het jaarlijkse onderzoek van de reizigersvereniging ROVER, die het uitvalpercentage ongekend hoog noemt. De verbetering in de punctualiteit van het treinverkeer die in najaar 2001 begon, lijkt tot stilstand te zijn gekomen. Nauwelijks driekwart van de treinen houdt zich aan de tijden van het spoorboekje, de rest is te laat. Bijna een kwart van de reizigers die moeten overstappen, missen hun aansluiting, wat doorgaans een wachttijd van een half uur tot de volgende trein betekent. NS zegt in een reactie dat treinen hooguit enkele minuten wachten op vertraagde overstappers, omdat er anders nieuwe vertragingen ontstaan.

5.

Met het plan om de conducteur op de trein te vervangen door toegangspoortjes op stations plaatst de NS zich buiten de maatschappelijke werkelijkheid. Verder miskent dit plan de brede functie van de conducteur in de trein en de behoeften van reizigers aan service en informatie. Juist nu in allerlei geledingen van de maatschappij het belang van menselijk toezicht erkend wordt, stelt de NS voor om het toezicht in de treinen af te schaffen. Zowel voor de veiligheid als voor de service- en informatieverlening aan de reizigers vervullen de conducteurs een zeer belangrijke rol. Het invoeren van toegangscontrole kan een hulpmiddel zijn om conflictsituaties in treinen over zwartrijden te beperken. Maar de conducteurs hebben een veel bredere functie, die niet overgenomen kan worden door een aantal poortjes of servicemedewerkers op stations.

A	Aansluitingen
B	Crisis op het spoor
C	Gemeenten gaan overlast spoorlijn samen te lijf
D	Kernprestaties NS afgelopen winter verslechterd
E	NS overweegt beperking dienstverlening
F	NS: net als metro
G	NS-plan staat haaks op maatschappelijke ontwikkelingen
H	Spoorwegen gaan vooral zwartrijders aanpakken
I	Treindienst weer minder punctueel
J	Supporterstrein

2.

Lees de tekst en geef zo kort mogelijk antwoord op de volgende vragen. U hoeft geen complete zinnen te gebruiken. Schrijf uw antwoorden op het groene antwoordblad.

WACHTEN OP TOERISTEN

Het slot waar de graven van Nassau ontbeten voor ze zich in de Slag bij Heiligerlee stortten, moet het Groningse dorp Wedde weer op de kaart zetten.

Het dorpje Wedde (Oost-Groningen) ligt er verlaten bij. Een lange, lege weg kronkelt door de velden, in de statige boerderijen is geen teken van leven te bespeuren. De enkele mensen die op straat lopen, groeten elkaar allemaal. Hier leven 1188 inwoners, op de kleigronden en in de voormalige veenkoloniën. Ze doen aan akkerbouw, werken in Winschoten of Groningen, of zijn gepensioneerde ‘westerlingen’ die in de grensstreek van de rust genieten. De dorpen en gehuchten waaruit de gemeente Bellingwedde bestaat (totaal 10000 inwoners, 11000 hectare groot), kampen allemaal met hetzelfde probleem. Jongeren trekken weg en toeristen komen er nauwelijks. Daarin moet verandering komen, vinden de Weddenaren. Een behoorlijke klus, want in Wedde is bijna niks. Een supermarkt, een piepklein dertiende-eeuws kerkje dat alleen op zondagmiddag een uurtje te bezichtigen is, en een overdaad aan kapsalons. En heel veel rust en ruimte.

De grote troeven van het dorp zijn de monumentale herenboerderijen (de westerse rustzoekers zijn er dol op) en het Huis te Wedde, in de volksmond ‘de Burcht’ genoemd. Dit is een meer dan zes eeuwen oud kasteeltje vanwaaruit Adolf en Lodewijk van Nassau, de broers van Willem van Oranje, ooit vertrokken om de Slag bij Heiligerlee uit te vechten. Die veldslag in 1568 betekende het begin van de Tachtigjarige Oorlog. Graaf Adolf overleefde de slag niet, en Lodewijk was zo arm dat hij zijn huurleger niet meer kon betalen, laat staan een hele vesting, en raakte het Huis kwijt. Later werd er recht gesproken in het slot en er woonde decennialang een notarisfamilie. Maar het Huis is nu kantoor, en niet open voor publiek. Een museum met een theetuin moet erin komen, vindt de één. Een conferentieoord met een restaurant, zegt de ander. Een hotel zou ook kunnen, maar daarvoor is het te klein. Slapen moeten de bezoekers dan in het oude schoolgebouw dat al jaren staat te verloederen op het dorpsplein.

Openstelling van het Huis moet toeristen lokken, hopen de Weddenaren. Toerisme zou de plaatselijke economie een impuls kunnen geven. Dat is nodig, want de regio is nog altijd een van de armste van het land en de werkloosheid is er bijna twee keer zo hoog als in de rest van het land.

Het Huis kan een visitekaartje voor de omgeving worden. Alleen moeten er wel heel veel kopjes koffie worden verkocht om een museum hier rendabel te krijgen. In het museum zou een plek moeten komen voor kaarten en paraferalia van de Slag bij Heiligerlee en van de vroegere bewoners van het slot en de omgeving. Directeur Bé Buining van de Streekraad Oost-Groningen hoopt dat musea en geschiedkundige stichtingen zich het lot van het Huis zullen aantrekken, en het historisch belang ervan onderkennen. Want alleen toeristen kunnen het onderhoud van de Burcht nooit betalen.

Vragen:

1. Waarmee houden de inwoners van Wedde zich bezig?
2. Met welk probleem heeft het dorpje Wedde te kampen?
3. Waarom wordt het moeilijk om toeristen naar het dorp te trekken?
4. Waarvan is er veel in Wedde?
5. Wanneer werd het Huis te Wedde gebouwd?
6. Welke band hadden de beroemdste inwoners van het kasteeltje met Willem van Oranje?
7. Wat gebeurde er met Graaf Adolf in het begin van de Tachtigjarige Oorlog?
8. Waarom verloor Graaf Lodewijk het Huis te Wedde?
9. Waarom is het slot niet bijzonder geschikt voor een hotel?
10. Wat is het belangrijkste uitgangspunt bij de openstelling van het slot?

Schrijf over één van de volgende onderwerpen, ongeveer 160-180 woorden. U moet over elk punt schrijven. Gebruik van woordenboeken is toegestaan.

A. INFORMELE BRIEF

U heeft drie weken geleden uw rijbewijs gehaald, en schrijft hierover aan uw Nederlandstalige vriend(in). In uw brief moet u op de volgende aandachtspunten ingaan:

- Waarom u écht een rijbewijs nodig had
- Hoe de cursus en het rijexamen was
- Welke problemen u in verband met een auto moet oplossen (kopen/huren, merk, geld, parkeren, verzekering, ...)
- Waarvoor u de auto **zeker niet** zult gebruiken en waarom

Begin de brief met *Beste ...* of met *Hoi, ...* en vergeet ook datum, afscheidsgroet en handtekening niet.

B. RONDBRIEF (HALF-FORMELE BRIEF)

U bent student(e) Nederlands aan een cursus voor buitenlanders in Nederland/Vlaanderen en heeft vernomen dat uw erg populaire docent(e) aan het einde van het jaar definitief weggaat.

U wilt op een passende manier afscheid nemen. In uw brief schrijft u uw medestudenten:

- Over de tijd, de plaats en het programma van het geplande afscheidsfeest
- Over de onderdelen van het programma, waar u hulp voor nodig heeft
- Over een mogelijk afscheidscadeau
- De kosten en andere organisatorische kwesties

Begin de brief met *Beste studenten Nederlands* en vergeet ook datum, afscheidsgroet en handtekening niet.

Kommunikatív érték	5 x 2 =	10 pont
Kifejezőkészség	5 x 2 =	10 pont
Nyelvhelyesség	5 x 2 =	10 pont
Általános benyomás	5 x 1 =	5 pont

35 pont

Vertaal de volgende tekst in het Hongaars. Gebruik van woordenboeken is toegestaan. Schrijf uw oplossing op het groene antwoordblad.

**DE LIEFDE VOOR EEN LAPJE GROND
Nederland telt zo'n 240.000 volkstuinen**

In heel Europa bestaan zo'n 3,15 miljoen volkstuinen. Geen typisch Nederlands verschijnsel dus. Wél uniek is het feit dat het volkstuinieren in Nederland wortelt in het verenigingsleven. Hier wordt al sinds de jaren dertig in clubverband getuinierd.

De opkomst van de volkstuinen gaat terug tot het einde van de negentiende eeuw. Fabrieksdirecteuren, rijke boeren en burgers gaven aan arbeiders stukjes grond in bruikleen waarop ze aardappelen en groenten mochten telen. Het kweken van groenten in 'armentuinen' zou de arbeiders beschaving bijbrengen. Men hoopte niet alleen het 'algemeen volksgeluk' te bevorderen, maar – dankzij de arbeid in de open lucht – ook het fysieke welzijn van de arbeiders.

Tijdens de beide wereldoorlogen hield de eigen oogst heel wat mensen op de been en gedurende de woningnood in de jaren vijftig overnachtten hele gezinnen stiekem 'op de tuin' in een vaak primitief gebouwd tuinhuisje. Aan de rand van steeds meer steden verrezen volkstuincomplexen met waterleiding en riolering. Door de toenemende welvaart veranderde het karakter van de volkstuin. Veel moestuinen werden siertuinen, de tuinhuisjes kregen terrassen. Overnachten op het park werd toegestaan. Het comfort nam toe, dankzij de opmars van de auto: volkstuinders voorzagen hun huisjes van bedden, koelkasten en televisies. De hele familie ging gezellig mee. Tuinieren werd recreëren.

Een groot probleem, voor alle volkstuiniers is de grondhonger van de grote steden. Gelukkig worden complexen zelden opgeheven. Meestal worden ze verplaatst. Helaas geven veel ouderen het dan toch op: hun levenswerk zijn ze kwijt en een nieuwe tuin aanleggen duurt jaren.

volkstuin – kiskert, hobbikert

Kommunikatív érték	5 x 3 =	15 pont
Szöveghűség	5 x 2 =	10 pont
Általános benyomás	5 x 1 =	5 pont
		30 pont